

◆ Сторінки історії: до 50-річчя Перемоги

ПОПІЛ БЕЧАЛІ

НАШ НАРОД відзначив ще одну річницю Перемоги над фашистами. Та в пам'яті не зітруться сторінки Вітчизняної війни. Трагічним для жителів села Бечаль виявився 1943 рік. Розлючені невдачами на фронтах, розмахом партизанської боротьби в районі, фашисти декілька разів організували каральні акції проти жителів села. Але найчорнішою датою в житті села став день 27 травня 1943 року. У свято Вознесіння, коли в церкві йшла відправа, ніщо не віщувало біди. Після служби люди розходились по домівках.

Дикою ордою налетів каральний загін на село. Налюкані бечальці почали тікати до лісу, на луг, у верболази, ховалися у ро-

ві біля сільського кладовища, в довколишніх житах. Та кулемети, встановлені на найвищому пагорбі біля церкви, посилали услід смертоносні кулі.

Після обіду запалало з усіх кінців село. Захара та Любу Кондратюків нелюди знайшли в житі, розстріляли і кинули в палаючий будинок, а Коптюка Тараса та Прищепу Андрія кулі наздогнали біля колодязя, з якого вони набирали воду. Не пожаліли ні стариків, ні жінок, ні інвалідів. Пізно ввечері, коли бечальці почали повертатися на сірі попелища, в рові, біля сіль-

ського кладовища, почули дитячий плач. Односельчани знайшли біля вбитої матері Теклі Бачук кількомісячну доньку Катерину. Своім тілом захистила дитину. І виросла вона без матері, при підтримці добрих людей. Виросла вона, доглядає внуків.

У цей день в селі було розстріляно, спалено 28 його жителів. Але більшість бечальців врятувалися. А от на все село залишились неушкодженими два будинки, що під цинковою покрівлею. На спалених об'єктах будувалися землянки.

Поступово відновлювалося життя. Але німці про-

довжували здійснювати набіги на село. В один з осіньних днів 1943 року їм вдалося оточити більшість жителів Бечалі. З усіх кінців зганяли окупанти беззахисних сільчан на майдан.

Людей поставили на коліна. Селяни мовчки прощалися з життям. Ось до гурту людей автоматники ведуть Химу Прищепу. Ховаючись від небезпек, вона залізла в комин. З чорним від сажі обличчям з'явилась вона перед односельчанами. Незважаючи на смертельну небезпеку, люди почали сміятися. Розсміявся і німецький офіцер, що керував каральною операцією.

Можливо, цей випадок, а може і те, що будинок лісника, в якому готува-

лись спопелити бечальців, хтось запалив раніше, врятувало селян. Але і сьогодні бечальці з вдячністю згадують бабусю Химу, вважають, що саме вона врятувала їх від кривавої розправи.

27 травня 1993 року, в день Вознесіння, минуло 50 років від найчорнішого дня в історії села Бечаль. Квіти лягли на могили тих, хто загинув від фашистських куль. А в

леркві відслужили молебень за упокій душ 38 бечальців, які загинули від рук окупантів.

К. КОРОТЧУК,

вчителька історії Бечальської НСШ.